

numismatisk rapport 143

Meddelelser fra Dansk Numismatisk Forening

Souvenir-sedler
Maria Theresia med to punkter
Varianter af 1 royalin, Christian 7.
Ølbryggere med tæft for reklameindslag

November 2019

Sælg mønter på auktion

Rusland,
10 Rubler, 1801.
Hammerslag: 85.000 kr.

Frederik III,
2 Speciedaler, 1669.
Hammerslag: 90.000 kr.

USA,
Dollar 1853 C (Charlotte).
Hammerslag: 50.000 kr.

Christian VII,
Pro Meritis, 1771.
Hammerslag: 440.000 kr.

Christian X,
20 kroner.
Hammerslag: 170.000 kr.

Baltikavej 10
2150 Nordhavn
Tel +45 8818 1111

Søren Frichs Vej 34 D
8230 Åbyhøj
Tel +45 8818 1100

BRUUN RASMUSSEN

MØNTAUKTIONER

numismatisk rapport

Meddelelser fra Dansk Numismatisk Forening

Ansvarshavende:

Formand i Dansk Numismatisk Forening
Preben Nielsen
Gallionsvej 12. 2.th.
DK-1437 København K
Tlf. 20 20 78 16

Annoncer:

Birger Bentsen
brevbud@numismatik.dk
Tlf. 55 77 19 66

Grafisk ansvarlig:

Torben Hansen
num-rap@numismatik.dk

Tryk: Frederiksberg Bogtrykkeri A/S

Annoncepriser (excl. moms og evt. repro):

Side 2, 4 eller Bagsiden	kr.	1.600
Helside 1/1 (126 x 188 mm):	kr.	1.400
Halvside 1/2 (126 x 92 mm):	kr.	800
Kvartside 1/4 (126 x 43 mm):	kr.	500

Copyright:

Gengivelse og kopiering af signerede artikler eller dele deraf er kun tilladt med forfatterens skriftlige tilladelse. Omtale og korte uddrag af artikler og meddelelser er tilladt med kildeangivelser.

Næste nummer: Primo januar 2020

Deadline for bestilte annoncer:

24. december 2019

ISSN 0105-8126

Indhold

DNFs Beretning Foreningsåret 1. juli 2018 – 30. juni 2019	4
Dansk Numismatisk Forenings resultatopgørelse for 1. Juli 2017 til 30. Juni 2018	8
<i>Af Preben Eriksen</i> Souvenir-sedler	10
<i>Af Ib Jensen:</i> Maria Theresia med to punkter	15
<i>Af Olav Sejerøe:</i> Varianter af 1 royalin, Christian 7. ...	16
<i>Af Jens Skovly:</i> Ølbryggere med tæft for reklameindslag	18
Stampes numismatiske univers ...	21
Farvel til en stabil og skattet medarbejder på Nationalmuseet ...	24
Frederikssund møntklub "Mønten" udgiver medalje	25
Danefækriterier	26
Advokat Axel Ernsts og Frøken Alfrida Ernsts Legat til fremme af numismatisk forskning i Danmark	28
Foreningsmøder i DNF	30
Bestyrelsen i DNF	31

**Dansk Numismatisk
Forenings møder:**

Bethesda

Rømersgade 17, 1362 Kbh K, Israels Plads

numismatik.dk

DNFs Beretning

Foreningsåret 1. juli 2018 – 30. juni 2019

Af Preben Nielsen

Bestyrelsen og medlemsforhold

På generalforsamlingen 2018 blev der givet genvalg til Preben Nielsen, René Villadsen og Mads Smedman. Til valg af revisorer var Henrik Jensen villig til genvalg, hvorimod Hans Nielsen ikke ønskede at fortsætte. Til afløsning for Hans foreslog bestyrelsen Kim Simonsen. Henrik Jensen og Kim Simonsen blev begge valgt for et år. Efter generalforsamlingen har bestyrelsen konstitueret sig således: formand Preben Nielsen, næstformand John Lind, kasserer Henning I. Larsen, provinsrepræsentant Birger Bentsen, sekretær Lars Christensen, bestyrelsesmedlemmer Michael Wagner Christiansen, Torben Juul Hansen, René Villadsen og Mads Smedman.

Bestyrelsen har holdt syv bestyrelsesmøder, hvor foreningens aktiviteter og fremtidige virke er blevet behandlet. Pr. 1. juli 2019 havde Dansk Numismatisk Forening 419 medlemmer mod 415 i 2018. Ændringen skyldes indmeldelse af 28 medlemmer, og 24 medlemmer, der er udmeldt heraf 3 kendte dødsfald. I alt 66 er registreret som web-medlemmer.

Bestyrelsen mangler fortsat at udnytte de muligheder der findes på de sociale medier. Bestyrelsen er ikke i tvivl om at det er vejen frem, men vi mangler en person, som kan og vil påtage sig opgaven.

Litteratur og tidsskrifter

De to arbejder som pt. er i en afsluttende fase er: John Pedersen med en bog om Anders Nyborgs medaljeudgivelser, og Karsten Kolds værk om medaljør Anton Meybusch.

Nordisk Numismatisk Unions Medlemsblad er som sædvanlig i foreningsåret udkommet med fire numre på i alt 128 sider. Hovedredaktør har været Jens Christian Moesgaard.

Numismatisk Rapport er udkommet med numrene 138–141, med i alt 144 sider samt 44 sider med auktionslister. Til auktion 546 over anden del af Sven Erik Dettmers samling er der desuden udsendt et hæfte på 32 sider.

Både NNUM og NR er nu tilgængelige på Foreningens hjemmeside numismatik.dk

Medlemsmøder

Foreningen har afviklet 11 medlemsmøder med auktion. Der har været et samlet hammerslag på 0,7 mio. kr. mod 1,1 mio. kr. i 2017-2018. I alt er udbudt 2.205 numre. Der har været en afmatning i købelysten på ældre danske mønter i jævne kvaliteter. Til gengæld har der været en svag stigning i efterspørgsel på medaljer og antikke mønter. Det store antal returnumre er blevet reduceret, alligevel har vi lejlighedsvis emner på auktionerne, som helt har været udenfor medlemmernes interesse?

Foreningen har købt et par samlinger fra medlemmer, som ønskede at afhænde deres mønter. Disse mønter og pengesedler sælges sammen med det øvrige materiale vi får indleveret til auktionerne.

Udvalgte auktionsnumre har været afbilledet på foreningens hjemmeside. Mogens Skjoldager har hjulpet bestyrelsen med at fotografere mønterne. Endvidere har flere medlemmer hjulpet med bestemmelse af auktionsmaterialet.

På medlemsmøderne har vi haft forskellige indlæg. Undertegnede fortalte om publikationer i forbindelse med Danmarks Nationalbanks 200 års jubilæum. Bjarne Purup behandlede emnet Ludvig Müller og Thorvaldsens møntsamling, og Line Bjerg orienterede om sit arbejde på Nationalmuseet og relationerne til Den kgl. Mønt- og Medaillesamling. Michael Wagner Christiansen fremviste nogle iagttagelser omkring Christian 1. korshvide, og endelig fortalte Alex Jensen om sine numismatiske oplevelser i Rusland.

*Der var stor interesse for at erhverve årets Børs-Medalje 2018 hos kassereren.
Foto TJH*

Møntbørs 2018

Dagen efter generalforsamlingen i 2018 afholdt foreningen MøntBørs 2018, Copenhagen Coin Fair på Scandic Copenhagen Hotel.

Besøgstallet på ca. 380 gæster havde 38 stande til rådighed. Møntbørsen er med besøg af mere end 100 af foreningens medlemmer absolut det arrangement, der har størst opbakning. Desværre blev foreningens udbytte reduceret, idet kassererens taske med kontantbeholdningen blev stjålet. Der har efterfølgende ikke været nogen opklaring af tyveriet.

Mange historiske personer kikkede forbi DNFs stand. Her en musketer og Lars Christensen (til højre).

Formand Preben Nielsen og bestyrelsesmedlem Michael Wagner Christensen optrådte med en lille mønt-quiz, som var velbesøgt.

Foto; Mads Smedman

Fraktionsmøder

Seddelfraktionen holder fortsat et månedligt møde i perioden september-juni. På møderne tages hver gang et nyt emne op.

Medaljefraktionen har haft møder med emnet medaljør Sophus Lindahl, "kongeriget Elleore", medaljer med tilknytning til Carlsberg, og en byttedag.

I Antik og Middelalderfraktionen har der været afholdt møde om en nyopdaget mønt fra Erik Plovpenning, samt et møde med præsentation af ny litteratur.

Udadvendte aktiviteter

Foreningen var atter i 2019 repræsenteret på møntbørsen i Aalborg, arrangeret af Aalborg Møntsamlerforening. Her møder vi en stor og trofast gruppe af medlemmerne fra Nordjylland. Vi fremviser nogle af foreningens publikationer samt auktionsmaterialet til forårets sidste auktioner.

I slutningen af året igangsatte foreningen en online oversigt over de danske krone- og øremønter på møntkataloget.dk. Det er tanken, at kataloget skal udbygges så det kommer til at omfatte samme tidsrum som var repræsenteret i Siegs Møntkatalog.

I slutningen af marts 2019 deltog vi i "Historiske Dage" i Øksnehallen. Bestyrelsen var bekendt med, at omkostningerne var store, og at det nok kun gav få eller ingen nye

medlemmer. Deltagerne fra foreningen havde en positiv oplevelse. Vi mødte mange positive gæster, og fik inspiration fra de øvrige deltagere, og vi fik også kontakt til andre organisationer, hvor der er fælles interesseområder.

En nærmere omtale af “Historiske Dage” kom som en særskilt artikel i Numismatisk Rapport 142.

Trods det positive udbytte forventer bestyrelsen ikke at det bliver en årlig tilbagevendende deltagelse.

Deltagerne på sommerudflugten til Vordingborg og omegn.

Foto; Mads Smedman

Sommerudflugt

Sommerudflugten blev gennemført i strålende sol i juni måned. Vi besøgte borganlægget i Vordingborg, Køng Museum og Grundtvigs Mindestuer i Udby. Turen og den udelte numismatiske information var tilrettelagt med stor entusiasme af Jens Skovly, der skal have stor tak for indsatsen.

Hermed slutter beretningen for foreningsåret 2018-19.

Slå op på DNF's online møntkatalog med vurderingspriser:

møntkataloget.dk

Dansk Numismatisk Forenings resultatopgørelse for 1. Juli 2018 til 30. Juni 2019

I N D T Æ G T E R	Kr.	Budget for 2018/2019	Budget for 2019/2020
Kontingenter	125.825,00	135	115
Salg af NR blade	9.761,00	5	5
CoinFair	107.573,00	90	105
Renteindtægter	280,00	0	0
Kursreguleringer	-9.853,87	1	1
Salær	116.758,27	130	130
Annoncer i NR	27.630,00	30	30
NNUM Annonce opkrævning	9.642,80	5	5
Forsendelsesgodtgørelse	38.010,64	35	35
Salg af mønter/bøger/mv.	9.178,51	15	30
Andre indtægter	2.752,00	0	0
Indtægter i alt	437.557,35	446	456
U D G I F T E R	Kr.	t.Kr.	t.Kr.
NNU's Medlemsblad	33.000,00	33	33
Numismatisk Rapport	51.425,00	50	50
Porto	111.486,20	85	95
CoinFair	98.964,24	90	100
Kørsel og parkeringsafgifter	22.042,84	12	20
Renter og gebyrer	4.152,51	4	4
Kontor og WEB	30.483,14	27	31
Kontingenter	7.883,16	6	6
Biblioteket	5.343,29	10	10
Søndre Boulevard65	63.688,03	45	45
Annoncer	0,00	6	0
Bestyrelsesmøder	5.768,99	6	6
Leje af lokaler	14.800,00	15	15
Generalforsamling	5.400,00	5	5
Sommerudflugt	5.794,00	0	5
Forplejning ifbm. Medlemsmøder	13.204,97	10	10
Rejser - Unionsmøde	0,00	0	25
Rejser - Præsentation	24.746,10	6	25
Forsikringer	29.436,51	30	30
Foredrag, gaver og repræsentation	6.262,67	3	6
Møntkataloget, etableringsomkostninger	7.999,25	250	20
Tab som følge af tyveri	21.171,75	0	0
Tab på debitorer	0,00	3	3
Udgifter i alt	563.052,65	696	544
Periodens resultat	-125.495,30	-250	-88
ÅRETS NETTO RESULTAT:	-125.495,30		
OVERFØRT FRA EGENKAPITAL	-125.495,30		

Dansk Numismatisk Forening – Balance pr. 30. Juni 2019

A K T I V E R	Kr.	Kr.
Kontant, giro og check		588.358,56
Bankindeståender i øvrigt		255.059,54
Kontormaskiner		1,00
Ejendom: Søndre Boulevard 65: EV 2018 kr. 710.000		80.000,00
Beholdninger af mønter, medaljer & litteratur	Primo 7.235,00	
	Tilgang (køb) 522.109,19	
	Afgang (salg) 33.733,05	
	Taget til indtægt 9.178,51	
	Moms 1.045,35	
	Nedskrivning 0,00	
	Beholdning	505.835,00
Debitorer:		
Bestyrelsesmedlemmer		60,10
Rekvirenters forskud		14.267,52
Medlemmers uafregnede auktionskøb mv.		23.108,56
Øvrige debitorer		15.298,75
BALANCE		1.481.989,03

P A S S I V E R	Kr.	Kr.
Gæld til Told og skat (moms)		6.358,59
Kreditorer		180.729,23
Forudbetalt kontingent		5.488,62
Skyldige omkostninger		23.506,25
Eksterne midler til rådighed for foreningens udgifter		
Midler til rådighed primo foreningsåret	109.252,23	
Modtagen fondsstøtte i foreningsåret	8.300,80	
Anvendt til forarbejder i (kommende) udgifter	0,00	117.553,03
EGENKAPITAL		
Fond af livsvarige kontingenter (54 livsvarige medlemmer)		355.500,00
Egne midler "øremærket" til foreningens udgifter		
Foreningens publikationsfond	Primo 226.626,04	
Modtagen støtte i foreningsåret	Tilgang 0,00	
Anvendt til udgifter	Forbrugt 0,00	226.626,04
Formue 1. juli 2018	691.722,57	
Overført driftresultat	-125.495,30	566.227,27
BALANCE		1.481.989,03

Henning Ingemann Larsen Slagelse den 24. august 2019

Foranstående regnskab er revideret. Beholdninger af mønter, medaljer og bøger,
samt disses værdiansættelse er ikke kontrolleret af os. København oktober 2018

Henrik Jensen, revisor | Kim Simonsen, revisor

Souvenir-sedler

Af Preben Eriksen

Souvenir står jo for et minde man gemmer. Der er nogle pengesedler med tilknytning til Danmark under Anden Verdenskrig, der er skrevet på, for at personen kunne huske tilbage til tiden, den refererer til.

Tirsdag den 9. april 1940 satte tyskerne "Operation Weserübung" i gang. Det betød besættelse af Danmark og Norge. De tyske soldater var forsynet med pengesedler udstedt af den tyske Reichskreditkassen. Sedlerne findes i værdierne 50 Reichspfennig, 1-, 2-, 5-, 10-, og 20 Reichmark. Der blev sendt presse-meddelelse ud den 9. april gennem Ritzau's Bureau, at de tyske tropper kunne anvende dem i Danmark til samme kursværdi som indenlandske Rigspenge. 1 Rigsmark = 2 kroner.

To kroner var faktisk meget i 1940, da den gennemsnitlige timeløn for arbejdere var ca. kr. 1,50. Jeg forestiller mig, at en tysk soldat har gjort et indkøb hos en købmand, måske af lækkerier for en soldat! Købmanden har følt det

så usædvanligt, at han har sat pengesedlen i skrivemaskinen og skrevet: "Tirsdag den 9' April 1940", dagen for besættelsen – og så har han gemt sedlen. Jeg vil tro, at handlen er sket i København, da jeg har købt sedlen af Arne Andreasen for 35-40 år siden. Det er den første pengeseddel, jeg har købt, hvor der er skrevet på.

I de lande som de allierede tropper befriede, havde

de pengesedler til brug som legale betalingsmidler: Allied Currency Money (ACM). I Danmark med betegnelsen: UDSTEDT AF DEN ALLIEREDE OVERKOMMANDO TIL BRUG I DANMARK. I dagene efter befrielsen blev det bekendtgjort i medierne, at AMC-sedlerne var gyldig betalingsmiddel i Danmark. De engelske soldater der kom til Danmark, fik deres løn udbetalt i ACM-sedler.

På den øverste seddel er signaturen til venstre "G Yurnevu / S/Lt RNVR" og til højre "V. Jenner / S/LT. RNVR". Betegnelserne S/LT og RNVR står for henholdsvis

Sub-Lieutenant og Royal Naval Volunteer Reserve. Så vi kan se, at det er marinesoldater, vi har med at gøre.

På den nederste seddel kan det tænkes, at en engelsk soldat har angivet enten dagen for ankomst til Danmark eller for afrejsen: "A. W. m'Denald 18th May 1945". Sedlerne er højst sandsynligt bragt med hjem til England, da de er købt London.

ACM-sedlerne cirkulerede i Danmark indtil pengeombytningen den 23 juli 1945. Man kan se på fem-kronen, at den er godt brugt. Der er måske én, der har modtaget sedlen den 3. juli 1945, og så gemt den som souvenir. To uger efter var den ugyldig.

Den 29. august 1943 brød samarbejdspolitikken mellem Tyskland og Danmark sammen. Det gjorde situationen kritisk for de danske jøder. I begyndelsen af oktober

skred tyskerne til anholdelse af de danske jøder – men da var størsteparten blev hjulpet til Sverige. Den 2. oktober blev 281 danske jøder sendt til KZ-lejren, Theresienstadt i Tjekkosllovakiet og den 23. oktober fulgte 190 efter. Fra den 1. januar 1943 fik Theresienstadt sit eget penge-system: Kronen.

Den 21. november 1943 er der en dansker, der får en fødselsdagshilsen skrevet på en Zwei-Kronen: “Den 21-11-43 / Til lykke med / Fødselsdagen / Den næste fejres i”. Og på næste side: “København / Hilsen / Oniz Ley T”

Fødselaren tager sedlen med hjem til Danmark, da han bliver hentet af “De hvide Busser” – en noget bitter souvenir.

Så til noget helt andet.

En fingersnild franskmænd har klippet Hitlers hoved ud af et frimærke og klistret det på en fransk 20 Francs-seddel fra 1943, så det ser ud som om fiskeren, der trækker i tovet, strangulerer Hitler – et stort ønske for mange på den tid.

MØNT BØRS 2019

*Mange danske
og udenlandske
mønthandlere
i godt humør!*

**Stor overskuelig
børs med plads
mellem bordene!**

Søndag 27. oktober kl.10-16

**Scandic Hotel. Tæt ved
Vesterport Station og
Kbh Hovedbanegård.
Gratis P om søndagen i Kbh.**

**Entre 80,-
GRATIS for medlemmer af
DNF med tilsendt billet.**

**Copenhagen
Coin Fair**
cphcoinfair.dk

Arrangeret af Dansk Numismatisk Forening

Auktion - så er det os!

Takket være vort enorme kundegrundlag så har de sidste auktioner givet os rekordpriser for bl.a. mønter, sedler og gode filatelistiske objekter.

Kontakt os for gratis værdivurdering.

SKANFIL
Danmarkas

www.skanfil.dk Skanfil Århus: 41 99 02 99 / arhus@skanfil.no //
Skanfil Fredensborg: 46 56 38 57 / niels@skanfil.no

Maria Theresia med to punkter

Ja, hvad er der med de to punkter i midterskjoldet på Maria Theresia-talerens revers?

De færreste har nok ikke lagt mærke til dem, da mange af MTT'erne er slidte. Men under et mikroskop vil de fleste vise to punkter i midterskjoldet. Frans Leypold viste dem i sin bog *“Der Maria Theresien Taler 1780”* fra 1976. Walter Hafner omtaler dem ikke i sin bog *“Lexicon of the Maria Theresien Thaler 1780”* fra 2016.

Omkring 1980 “glemte” møntanstalten i Wien at tage de to punkter med i prægningen, det opdagede Leypold og gjorde opmærksom på “fejlen”. Møntanstalten genindsatte de to punkter. Derfor kan man i ny og næ se enkelte MTT'er uden de to punkter. Og hvis man tager til Wien i dag, og køber en MTT hos det officielle salgssted på møntanstalten, vil man konstatere, at de to punkter er til stede.

Er punkterne opstået tilfældigt, eller er de anbragt med vilje på et bestemt tidspunkt? – Det er der delte meninger om. Jeg hælder mest til det sidste.

Der er to årstal (1858 og 1892), som jeg synes kan have haft indflydelse på anbringelsen af de to punkter. Østrig og Bayern indførte en konventions-møntfod i 1753, som kunne kendes på talere med et Andreas-kors (X) – det stod for $\frac{1}{10}$ af en fin mark rent sølv – altså 23,3885 g, som den har holdt indtil i dag.

I 1858 blev konventionsmøntfoden ophævet og derved mistede MTT-1780 sin ret som betalingsmiddel i Østrig, men var en tid lang i omløb. Ved indføringen af “Krone-Währung” i 1892 sluttede omløb af 1780-taleren i Østrig.

Da jeg i min lange tid som samler af MTT-1780'ere, ikke har konstateret mangel på punkterne i tydeligvis ældre udmøntninger (min erfaring), så vil jeg konkludere, at året 1858 kunne være begyndelsen på de to punkters tilstedeværelse.

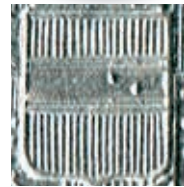
Som et kuriosum “glemte” englænderne, franskmændene og belgierne også de to punkter ved deres produktion af MTT-1780 fra 1930'erne til 1960'erne.

Peter Flensborg, *Numismatisk Leksikon*, DNF 1996.

Frans Leypold, *Der Maria Theresien Taler 1780*, 1976.

Walter Hafner, *Lexicon of the Maria Theresien Thaler 1780*.

Af Ib Jensen

Maria Theresia-daler med to punkter i midterskjoldet. Købt i “Münze Oesterreich” i Wien 2009,

Maria Theresia-daler uden punkter.

Varianter af 1 royalin, Christian 7.

Af Olav Sejerø

Mønterne i Trankebar blev fremstillet under primitive forhold. Det har givet en del "fejl" eller varianter, som er med til at gøre det så spændende at samle på trankebar-mønter. Denne lille oversigt viser nogle af de varianter man kan møde på 1 royalin, Christian 7. fra Trankebar – i Siegs katalog nr. 82.1 og UBJ 290-313.

Spejlvendt 2-tal i 1 royalin 1772. Denne sjældne variant blev solgt på en auktion i begyndelse af 2001, formodentlig hos Højlands Auktioner over B. W. Knappes mønter, med hammerslag på 16.000 kr.

Hældende tretal på nogle 1 royalin 1773. Tretallet hælder næsten 45 grader mod venstre.

1 royalin fra Chr. 7. findes også med årstallet 3781. Det mærkelige årstal er formodentlig fremkommet ved at den lokale møntmester har skullet fremstille årstallet 1783. Han har så byttet om på 1 og 3.

På forsiden af nogle 1 royalin findes et ekstra 7-tal til højre for C7. Varianten findes med årstallene 1773 og 1775. De to forsider er stempelidentiske.

Varianten kan være fremkommet ved at man omgraveret et stempel med forsiden C7. Det oprindelige syvtal er ikke blevet helt fjernet og fremkommer derfor sammen med det nye C7 på det genbrugte stempel.

Spejlvendt N i ROYALIN på nogle 1 Royalin med årstallene 1767, 1771, 1773, 1776, 1779, 1780, 1794. Spejlvendt N findes også på nogle 2 Royaliner

På 1 royalin Sieg 82.1 findes der en stempelrevne, som går fra kronen ned over C'et og skærer det øverste af 7-tallet.

Den findes på en del royaliner med årene 1770 - 1779. Disse royaliner må være slået med det samme forsidestempel med en stempelrevne.

Royaliner med årene 1770 - 1779 findes også uden stempelrevne på forsiden

Ølbryggere med tæft for reklameindslag

Af Jens Skovly

Da ægteparret Jana og Lennart Bredlund i 2006 åbnede mikrobryggeriet Bredlunds Bryghus i et mindre industri-kvarter i Slagelse skete det med stil, idet et 33 meter langt passagerflyvemaskine af typen BAC 1-11 udadtil blev blikfang, som selv et kamerahold fra TV2 måtte bringe sammen med andre nyhedsindslag på åbningsdagen.

I maskinens cockpit var der indrettet en minibar med fadølsanlæg. Tørstige sjæle og andet godtfolk kunne købe øl, enten til hjemmet eller det kunne nydes på stedet.

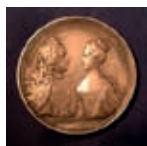
Kort efter åbningen bestilte bryggerparret en større mængde stykker papir, der har fem-kronesedlen fra 1952-serien som inspiration. Sedlen må rubriceres som en rabatseddel, idet et eksemplar af den alternative femkrone blev lagt i en kuvert, som blev udleveret ved køb af mindst seks af bryghusets øl. Rabatsedlen kunne benyttes som en del af betalingen ved kommende køb.

På sedlen, som blev leveret fra et lokalt trykkeri, er væsentlig større end den rigtige version, idet rabatsedlen måler 179×95 mm, mod den rigtige femkroneseddels 125×65 mm.

På rabatsedlens forside (øverst) erstatter firmaets logo (BB og kornaks, en flyvemaskine i luften og firmanavn) den rigtige pengeseddels gengivelse af De tre Gratier. Reklame-sedlens bagside er under Kalundborg Domkirke forsynet med ordene Bredlunds Bryghus.

Udgiverne kan ikke huske hvor stort et oplag, der blev trykt. Bryggerparret måtte lukke virksomheden i marts 2009, og efterfølgende blev hangar og flyvemaskine udsat for et indbrud, hvor måske op mod 10 bundter med hver 100 rabatsedler blev stjålet.

Bygballe Coins

Køb – Salg – Vurdering

Danske mønter, medaljer og numismatisk litteratur

www.bygballecoins.com

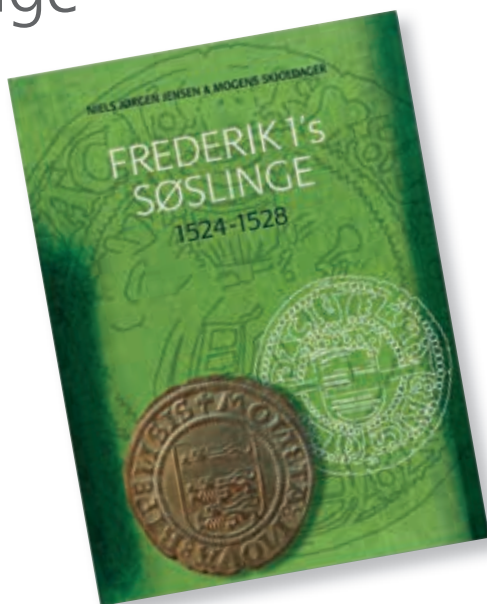
Frederik 1's søslinge 1524-1528

Niels Jørgen Jensen og Mogens Skjoldager har specialiseret sig i de underlødige søslinge fra Frederik I's tidlige regeringsår. Der er tale om den almindelige danskers mønt, og med nogle få undtagelser er søslingene fortsat så gængse, at det giver almindelige samlere mulighed for at opbygge en repræsentativ samling.

Medlemspris: 200 kr.

Detailpris: 294 kr.

Bestilles: numismatik.dk

Christian den VII's mønter 1766-1808/1812

Frank Pedersens bog handler om mønterne, der blev produceret ved møntstederne i Danmark, Norge og Slesvig-Holsten.

Bogen er inddelt i to hovedafsnit:

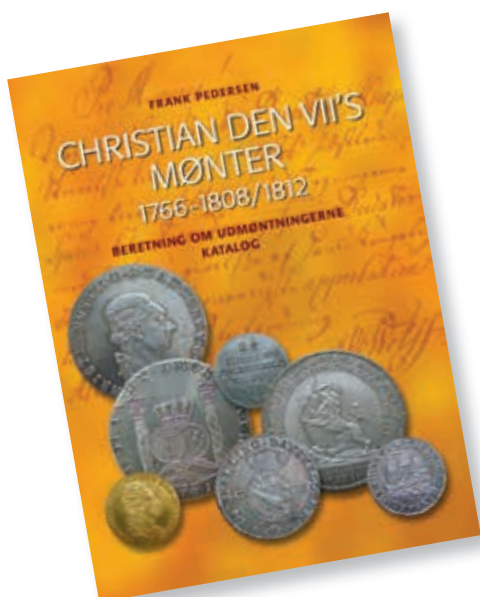
Tekstdel og katalogdel.

400 sider i formatet 210 x 280 mm.

Medlemspris: 250 kr.

(for ikke-medlemmer 300 kr.)

Bestilles: numismatik.dk

DANSK
NUMISMATISK
FORENING

John Lind 53 20 26 56 – til kl. 21.00

Stampes numismagiske univers

I 2018 blev der her i Numismatisk Rapport (NR-139) anmeldt et katalog om schweiziske Schützentalere. Anmelderen kendte ikke nogen her i Danmark, som samlede på dette emne, men det kunne jo komme, når man nu vidste, at der fandtes et digert katalog om emnet.

Tyskeren Arne Kirsch er fast udstiller for det schweiziske møntauktionshus UBS på DNFs børs i København. Direkte adspurgt, om hvem og hvor schweiziske Schützentaler bliver samlet, svarede han: Selvfølgelig først og fremmest i hjemlandet Schweiz. Derefter i de nærliggende lande.

Men overraskende var det dog at vide, at der var et stort publikum i Sydkorea og i Japan! Det er sket efter en anden schweizisk mønthandler, Marcel Häberling, år efter år havde besøgt børser i Asien og oparbejdet en interesse for skyttemedaljer. – Det og meget mere blev til fulde indfriet på Singapore Coin Fair i foråret med 9.000 besøgende fra 24 lande. Sydøstasien har i lighed med Europa en kerne af meget vidende samlere i alle kategorier. Disse samlere ved nøjagtig, hvad de går efter og snupper lynhurtigt de bedste objekter næsten uanset prisen.

Men Sydøstasien har også det, vi mangler i Europa, nemlig nye samlere, som i første omgang går efter store flotte mønter, som de håber at kunne score en fortjeneste på. De køber faktisk helt vildt ind.

Der er forskel på at handle på børser i Europa og i Asien. Samlerne der er vant til at prutte om priser og vil ikke betale de priser, som handlerne forlanger. De vil have rabat på alt. Derfor går handelen trægt indtil de sidste par timer, hvor samlerne trods alt fik kolde fødder for ikke at komme tomhændet hjem.

Så nu gik handelen over stok og sten, og de nye samlere brugte store summer til at købe helt vildt ind. Det resulterede i, at mange handlere fik næsten udsolgt. F.eks. fik Australian Mint totalt udsolgt.

Af Niels Stampe

Geneve. Skyttemedalje (1899) i sølv. Sjælden.

Hidtil dyreste værdipapir

SCRIPOPHILI kan med lidt god vilje sidestilles med pengesedler og mønter. Hvis man er en scripophili-samler, så samler man på værdipapirer af enhver slags, aktier, obligationer, certifikater, andelsbeviser mv.

Den 14. april 2018 blev det hidtil dyreste objekt solgt på Boones' 60. auktion i Antwerpen. Det var en 3000 livres aktie fra Compagnie Royale de l'Assiente, udstedt 1704, som opnåede den nette pris af 26.000 euro før slæb.

Compagniet blev oprettet i november 1701. Spanske kong Philip V og franske kong Louis XIV underskrev da en kontrakt, der gav Frankrig eneret til at forsyne de spanske kolonier i Amerika med slaver. I 1713 mistede rederiet dog denne kontrakt, som derefter overgik til engelske South Sea Compagni.

INSTITUTE for Industrial Research i Wien har lavet en undersøgelse, der munder ud i, at mønter giver beskæftigelse i EU til tæt på 170.000 mennesker. Heri medregnes alt, som kan relateres til penge: Produktion, fremskaffelse af råmateriale, bearbejdning, turisme, automater, slipsefolk m.fl. –

Op så snakker andre eksperter i dyb alvor om, at penge i traditionel forstand forsvinder inden for en overskuelig tid, for nu skal vi til at betale med fingerknips og kryptovalutaer. Det sidste kan man godt glemme om, at en mand i min alder nogen sinde vil drømme om at bruge. Så vil jeg hellere betale ved hjælp af tankeoverføring!

USA. Jamen dog! Jamen dog! Er de dog gået helt fra forstanden over there? Halvdollaren i sølv 1964 med præsident Kennedys portræt er uhyre almindelig. I samlerkredse med et par små skrammer kan mønten erhverves for 20-40 kr. Halvdollaren er imidlertid også slået i andre fine kvaliteter plus i et mindre oplag med endnu skarpere profil og i en fin indpakning.

Og tænk sig! På Heritage auktion var der en samler, som var villig til at betale 180.000 dollar for mønten! Undskyld, men det overgår nu min forstand. Hvor kunne man dog i stedet få mange skønne antikke mønter i fine kvaliteter eller mange gamle danske mønter for den sags skyld med relevant historie bag . . .

OSNABRÜCK. Fritz Rudolf Künker er fyldt 70 år. Han har haft en utrolig karriere, som endnu ikke er slut. I sine unge dage studerede han historie og romersk kultur. Her fattede han interesse blandt flere af datidens kendte numismatikere.

Mens han studerede åbnede han sin første lille møntforretning med sin storebror som ansat. Og først i 70'erne åbnede han forretning i Osnabrück og dannede et auktionsfirma, som i dag er et familieforetagende og blandt verdens sværvægtene med indtil videre over 320 gennemførte auktioner.

Firmaet har kontorer og ansatte i flere verdensdele, så det er ikke sprogvanskeligheder, der hindrer firmaet i at ekspandere. I dag er han trådt i baggrunden, men han undgår ikke at påkalde sig opmærksomhed, for han er både udadvendt og vellidt, fordi han har hjulpet mange studerende og mønthandlere i gang eller med dit og dat, lige som han også er en stor donator og sponsor.

USA. Det store amerikanske auktionsfirma, Classical Numismatic Group (CNG), melder i lighed med flere europæiske firmaer om en markant større efterspørgsel efter både antikke græske og romerske sølvmønter. Kan man fremvise gode provenienser (hvem, der har ejet mønterne tidligere) er salgspriserne ekstra høje.

De romerske mønter skal dog helst være fra republikkens tid, for netop her findes der mange ikke-almindelige typer med store historiske værdier. Det første århundrede i kejsertiden er også okay, men derefter eksploderer det med store udmøntninger, så man i dag kan erhverve mange spændende denarer i pæne og endda høje kvaliteter for blot et par hundrede kroner eller lidt mere. Selvfølgelig er der også her sjældenheder, men dem går man som almindelig møntsamler bare let og elegant udenom.

Sesterts slået under Trajan 98-117

I SOMMEREN 2019 udsendte Royal Mint to mønter i anledning af Sherlock Holmes 160 års fødselsdag. På begge mønter er værdien 50 pence. De er begge 27 mm, lødigheden i guld er .916 og i sølv .925. Oplag hhv. 400 og 2300 stk. Jeg har en datter, som er avanceret til formand for Sherlock Holmes-klubben i Danmark. Hun blev helt elektrisk ved nyheden og ville absolut have mønten med den gyldne farve.

Stor var skuffelsen, da hun opdagede, at den skam var udsolgt allerede fra udgivelsesdatoen! Ergo! Så kom ikke til mig og sige, at der ikke er efterspørgsel på særmønter til (uhyrlige) overpriser, når det rigtige publikum er der.

Farvel til en stabil og skattet medarbejder

Tirsdag d. 24. september sagde Den Kgl. Mønt- og Medallesamling på Nationalmuseet farvel til Seniorforsker Jens Christian Moesgaard ved en lille reception på museet.

Moesgaard har været ansat på i møntafdelingen i 22 år og 5 måneder og blev ramt af sparrekniiven i forbindelse med de berygtede 2% årlige besparelser, som efter ganske få år med renters rente giver en del procenter. Besparelserne har allerede lukket den permanente møntudstilling.

Der blev serveret lidt chips, peanuts og chokolade til de mange gæster. Men, til gengæld var vinen god – udvalgt af Moesgaard selv. En hvid og en rød fra Loiredalen.

Et par gode taler, med et par pointer om ”gåpåmod og nye muligheder” for JCM, rokker ikke ved den kendsgerning, at det er en ulykkelig situation – både for Museet, som mister en stabil og mangeårig arbejdskraft, for dansk numismatik og i særdeleshed for den fyrede Jens Christian Moesgaard. Han må nu ud at kikke sig omkring efter nyt arbejde. Han har et par småjob i den kommende tid – én måned i Orléans i Frankrig og derefter tre måneder i Stockholm.

Bon courage!

TJH

Kirkekonsulent Henriette Rensbro holdt en opmuntrende og fin lille tale med en smilende Jens Christian Moesgaard til højre.

Mønten udgiver medalje

Frederikssund møntklub "Mønten" har udgivet en medalje i anledningen af den nye bro, "Kronprinsesse Marys Bro", der går over over Roskilde Fjord ved Frederikssund. Medaljen som udkom samtidig med broens indvielsen den 28. september 2019, er fremstillet i to metaller – finsølv .999 og i en bronzelegering kaldet "Nordic Gold".

Medaljen er 30 mm i diameter og sølvvarianten vejer 14 g med et oplag på 100 stk. Nordic Gold-medaljen er ligeledes fremstillet i 100 stk. Den er præget hos Villadsen Metal & Design, Næstved, som også har designet brosidens. Bagsiden er genbrug fra en tidligere udgivelse.

Forsiden viser Kronprinsesse Marys Bro set i frøperspektiv, der fremhæver de enkle elementer, som fører den 1,8 km lange højbro over Roskilde Fjord.

Bagsiden, med en vikingehjelm og årstallet 1976, stammer fra den medalje, der blev præget ved møntklubbens start, og som naturligt er blevet klubbens bomærke.

Kan bestilles på

frederikssund-moent.com

Sølv til 350 kr. og

Nordic Gold til 180 kr.

"Jeg glæder mig over, at det har været muligt for Mønten Frederikssund på denne måde at bidrage til festlighederne i forbindelse med åbningen af den nye bro," lyder det fra klubbens mangeårige formand Helge Bojsen-Møller.

Foto: Frederikssund Møntklub.

Danefækriterier

Mønter

- Mønter af guld uanset alder
- Alle mønter fra oldtid, vikingetid og middelalder (fra 1536 og før)
- Større sølv mønter, f.eks. dalermønter, fra efter 1536
- Mønter i skattefund uanset alder (flere mønter nedlagt sammen)

Ovenstående kriterier er de nugældende. De er enkle og indiskutable, og der er ingen tvivl blandt finderne. Kriterierne foreslås derfor ikke ændret. Til gengæld kan der spares tid ved en forenklet sagsbehandling. Her foreslås følgende procesoptimering, hvor det er det nødvendige til danefæadministrationen, der er i fokus:

- Der anvendes studentermedhjælp til det, som ikke kræver en kyndig numismatiker. Det gælder eksempelvis skrivning af kuverter. Et modul til udskrift på kuverter er planlagt udviklet. Processen kan fremskyndes.
- Administrationen af danefæmønter slankes efter princippet need to have /nice to have. Det sidste skæres væk.
- Detaljeringsgraden af bestemmelser nedjusteres for romerske mønter, dirhemer, borgerkrigsmønter og Erik af Pommerns sterlinge. Andet end grovbestemmelser er ikke nødvendigt for fastsættelsen af danefægødtgørelsen.

- Der anvendes ikke tid på at læse og tolke møntmestrenes navne på mønter fra vikingetid. Oplysningerne har ikke indflydelse på fastlæggelsen af danefægødtgørelsen.

- Ovenstående kan udtrykkes således: Fundene skal efter endt danefæbehandling være forberedt til magasin, men ikke til forskning. Forskerne må selv gøre forskningsmaterialet klar til forskning.

Danefækriterierne er hentet fra Danske Amatørarkæologers hjemmeside:: www.arkaeologi-sda.dk

Malteserriddernes udmøntninger

A huge volume on the Maltese coins of the Knights of the Order of Saint John by J. Gatt and J. Schirò is now available. It presents about 16,600 coins with more than 2,850 varieties of which 1,380 are described for the first time. Rich colour illustration.

J. Gatt and J. Schirò

Coins Minted by the Knights in Malta:

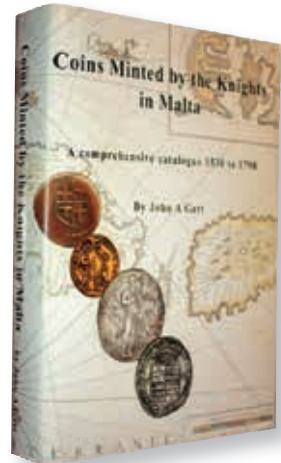
A Comprehensive Catalogue 1530 to 1798

In English. Hard cover + dust jacket. 22x31 cm, 428 sider.

Rich colour illustration. Net weight 2,4 kg.

ISBN: 978-0-646-98799-6. EUR 199.00 + Shipping cost.

biblio.com/bookstore/demetrius-siatras

Kretas byudmøntninger

Presents the coinage of the ancient Cretan cities and the circulation of coins on the island during the Classical and Hellenistic times.

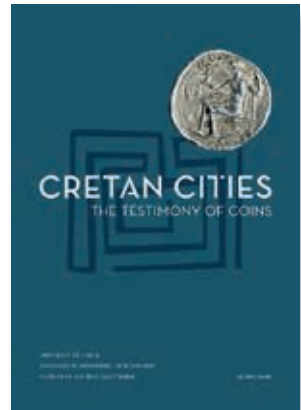
The 124 coins support the hypothesis that, in historical times, the city-states that existed in Crete were defined by indigenous populations, self-sufficiency and a distinct local identity. It is estimated that forty mints operated in Crete.

Edited by N. Stampolides and D. Tsangari.

Cretan Cities - The Testimony Of Coins.

Athens, 2019. In English; soft cover, 30 cm, 212 pp., ill.

ISBN: 978-618-5072-39-1. EUR 52.50 incl. all expenses.

KØB · SALG · VURDERING

Italienske og udenlandske mønter og pengesedler samt italienske medaljer

Numismatik Farina

Mørbjergparken 7 · Vindinge · 4000 Roskilde · Tlf./Fax. 46 36 80 95 · E-mail: farina@privat.dk

Advokat Axel Ernsts og Frøken Alfrida Ernsts Legat til fremme af numismatisk forskning i Danmark

Resultatopgørelse for tiden 1. april 2018– 31. marts 2019

Indtægter	kr.
Renter, bankkonti	2
Renter, obligationer	2.604
Renter, investeringsfondsbeviser	22.965
	<u>25.571</u>
Udgifter	
Legater	5.000
Omkostninger	15.209
	<u>22.475</u>
Årets resultat	20.209
der disponeres således:	
Bunden egenkap. 1/10 af renteindtægt.	2.557
Disponibel egenkapital	2.805
	<u>5.362</u>

Preben Nielsen | Michael Andersen

Legatet har i regnskabsperioden uddelt 5.000 kroner. Legatportionerne er givet til støtte til publikationer.

Balance pr. 31. marts 2019

Aktiver	kr.
Obligationer	117.629
Investeringsforenings beviser	1.057.970
Aktier	15.120
Bankindestående	8.624
Mellemregning disponible aktier	222.759
Bundne aktiver	1.422.102
Tilgodehavender	0
Indeholdt udbytteskat	1.795
Bankindestående	297.319
Mellemregning bundne aktiver	-222.759
Disponible aktiver	76.355
Aktiver i alt	1.498.457
Passiver	
Bunden fondskapital	
Saldo pr. 1.4.2018	1.419.525
Overført af årets resultat	2.557
	<u>1.422.082</u>
Disponibel fondskapital	
Overført resultat pr. 1.4.2018	28.569
Kursregulering, køb/salg af obligationer	0
Overført af årets resultat	2.805
	<u>31.374</u>
Fondskapital i alt	1.453.456
Hensættelser	
Hensættelser til senere uddeling	0
Hensættelser i alt	0
Gæld	
Skyldige omkostninger	13.000
Bevilligede ej udbetalte legater	32.000
Gæld i alt	45.000
Passiver i alt	1.498.457

Roskilde Mønt- & Frimærkehandel ApS

Se vores webshop på:

www.roskildeonline.com

Algade 28 • 4000 Roskilde • Tlf. 4636 7419 • Fax 4636 7418

roskildefrimont@hotmail.com

Dansk Numismatisk Forening

Ordinær generalforsamling

I henhold til foreningens vedtægter §7
indkaldes hermed til ordinær generalforsamling

Lørdag 26. oktober 2019, kl. 17.30
Bethesda · Rømersgade 17 · Israels Plads
1362 København K

Dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Formandens beretning.
3. Kassereren fremlægger revideret regnskab.
4. Indkomne forslag.
5. Fastsættelse af kontingent 2020 – 2021.
6. Valg til Bestyrelsen. På valg er John Lind, Birger Bentsen og Lars Christensen.
7. Valg af revisorer; Henrik Jensen og Kim Simonsen.
8. Eventuelt.

Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være formanden i hænde senest én måned inden generalforsamlingen

Efter generalforsamlingen arrangeres spisning.

Tilmelding senest 18. oktober til

John Lind 20 70 85 78 - webmaster@numismatik.dk

DANSK NUMISMATISK FORENING

Medlemsmøder

Medlemsmøderne med auktioner
afholdes onsdage i:

Bethesda

Rømersgade 17, 1362 Kbh K

Auktionseftersyn kl. 18.15 - 19.00

Auktion kl. 19.15

Lørdag 26. oktober

Generalforsamling.

Bethesda · Rømersgade 17. Kl. 17.30.

Efter mødet spisning.

Tilmelding senest 18. oktober til John

Lind – webmaster@numismatik.dk

Auktion 552

Søndag 27. oktober

MøntBørs på Scandic Hotel

Vester Søgade 6 · Kl. 10.00 - 16.00

Onsdag 13. november

Steen Jakobsen:

“Numismatik og sociale medier”.

Auktion 553

Onsdag 11. december

Auktion 554

Onsdag 15. januar

Else Rasmussen:

“Nyere medaljer fra Danmark”

Auktion 555

Fraktionsmøder

Fraktionsmøderne afholdes
i foreningens bibliotek:

**Sønder Boulevard 65, Stuen
København V**

MEDALJER

Mandag 18. november: Møntsamlingen
på Møntergården i Odense – database-
adgang.

*Deltagelse i spisning kl. 17.30 – tilmelding til
Preben Nielsen.*

PENGESEDLER

Første tirsdag i måneden kl. 19-21

5. november Mozambique

3. december Indonesien

7. januar Tjekkiet & Slovakiet

4. februar Colombia

ANTIK & MIDDELALDER

Onsdag 20. november: Emne under
udarbejdelse.

numismatik.dk

Formand**Preben Nielsen**

20 20 78 16

formand@numismatik.dk

Næstformand**John Lind**

20 70 85 78 - til kl. 21.00

webmaster@numismatik.dk

Bestyrelsesmedlem**René Villadsen**

40 56 89 06

nyhedsbrev@numismatik.dk

Kasserer**Henning Ingemann Larsen**

25 33 71 42

kasserer@numismatik.dk

Bankkonto: Den Danske Bank

Reg: 1551 Konto: 3517 556300

Provinsrepræsentant**Birger Bentsen**

20 27 42 73

brevbud@numismatik.dk

Sekretær**Lars Christensen**

sekretaer@numismatik.dk

Bestyrelsesmedlem**Mads Smedman**

40 36 16 84

Bestyrelsesmedlem**Torben Juul Hansen**

32 97 43 93

num-rap@numismatik.dk

Bestyrelsesmedlem**Michael Wagner Christiansen**

60 52 34 81

DNF-kalenderen**Oktober**26. Lørdag Bethesda, Rømersgade 17.
Generalforsamling.**Auktion 552**27. Søndag **MøntBørs på Scandic Hotel****November**

5. Tirsdag Seddel-fraktionen – SB65

13. Onsdag Bethesda, Rømersgade 17.

Auktion 553.

18. Mandag Medalje-fraktionen - SB65

20. Onsdag Antik & Middelalder-
fraktionen - SB65**December**

3. Tirsdag Seddel-fraktionen – SB65

11. Onsdag Bethesda, Rømersgade 17.

Auktion 554**Januar**

7. Tirsdag Seddel-fraktionen – SB65

15. Onsdag Bethesda, Rømersgade 17.

Auktion 549**Brevbud****Brevbud afgives bedst og
lettest på vores hjemmeside:****numismatik.dk**Vær venlig at afgive brevbudene i god
tid, da det er tidskrævende at registre-
re dem – især når der kommer mange
bud i sidste øjeblik.Brevbud kan også afgives via mail
eller brev til provinsrepræsentanten**brevbud@numismatik.dk****BEMÆRK:**Der lukkes for budgivning dagen før
auktionen – kl. 18.00

Your Treasures are in Good Hands with us

- Over 35 years of experience and expertise
- More than 10,000 clients worldwide
- Top quality color printed catalogues
- International customer care:
Phone +49 541 9620-20

Yearly 4 internationally recognized
auctions for coins and medals
with remarkable hammer prices!

Profit from our experience of more than 130 successful auctions –
consign your coins and medals! More information: www.kuenker.com

Fritz Rudolf Künker GmbH & Co. KG
Gutenbergstraße 23 · 49076 Osnabrück · Germany
Phone +49 541 9620-20 · Fax +49 541 9620-222
www.kuenker.com · service@kuenker.com
Located in: Berlin, Munich, Osnabrueck

